

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 година

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ	32
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	32
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	33
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	34
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	34
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	34
9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ	34
10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	35
11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	36
12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	38
13. КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ	38
14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	38
15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ	39
16. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	41
17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	41
18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	42
19. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	43
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	44
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	46
22. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	46
23. БАНКОВИ ЗАЕМИ	47
24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	47
25. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	47
26. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	48
27. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	49
28. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	49
29. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	54
30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	56
31. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕЩАВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ	57
32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	57

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината, завършваща на 31 декември 2018 година

	Приложения	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Приходи	3	2 109	2 547
Други доходи от дейността	4	103	131
Промени в запасите от продукция и незавършено производство		264	(2)
Разходи за суровини и материали	5	(1 131)	(1 386)
Разходи за външни услуги	6	(372)	(316)
Разходи за персонала	7	(833)	(939)
Разходи за амортизация	11,12	(52)	(138)
Обезценка на вземания	15	(7)	(14)
Други разходи за дейността	8	(26)	(87)
Печалба/(Загуба) от оперативна дейност		55	(204)
Финансови разходи		(27)	(10)
Финансови приходи		-	2
Финансови (разходи), нетно	9	(27)	(8)
Печалба/(Загуба) преди данък върху печалбата		28	(212)
(Разход за)/Икономия от данък върху печалбата	10	(6)	5
Печалба/(Загуба) за годината		22	(207)
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи		(4)	10
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход		-	1
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		-	11
Общо всеобхватен доход за периода		18	(196)
Нетна печалба/(загуба) на акция в лева	18	0.01	(0,12)

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 29 Март 2019г.

Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Марияна Банчев

 29.03.2019

МОМИНА КРЕПОСТ АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2018 година

	Приложения	31 декември 2018 BGN'000	31 декември 2017 BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	11	3 324	3 260
Нематериални активи	12	8	8
Капиталови инвестиции	13	15	15
		3 347	3 283
Текущи активи			
Материални запаси	14	3 048	978
Търговски вземания и предоставени аванси	15	253	872
Вземания от свързани предприятия	29	47	82
Други вземания и предплатени разходи	16	151	195
Парични средства и парични еквиваленти	17	5	239
		3 504	2 366
ОБЩО АКТИВИ		6 851	5 649
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		1 691	1 691
Премисен резерв		10	10
Законови резерви		188	188
Преоценъчен резерв		1 457	1 457
Допълнителни резерви		928	928
Резерв от актюерски преоценки		12	16
Неразпределена печалба		528	537
	18	4 814	4 827
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци	19	209	206
Задължения към персонала при пенсиониране	20	95	90
Задължения по финансов лизинг	21	12	19
		316	315
Текущи задължения			
Търговски задължения	22	232	93
Краткосрочни банкови заеми	23	440	-
Задължения по финансов лизинг	21	8	7
Задължения към свързани лица	29	937	300
Задължения към персонала и за социално осигуряване	24	84	83
Други текущи задължения	25	20	24
		1 721	507
ОБЩО ПАСИВИ		2 037	822
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		6 851	5 649

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 29 Март 2019г.
 Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Марияна Банчева

Хиле
 29.03.2019

МОМИНА КРЕПОСТ АД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември 2018 година

Приложения	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	2 918	3 886
Плащания на доставчици	(3 423)	(2 482)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване	(848)	(943)
Възстановени/(Платени) данъци (без данъци върху печалбата)	107	(224)
Платени данъци върху печалбата	-	(8)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(3)	(9)
Други (плащания)/постъпления, нетно	-	(1)
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	(1 249)	219
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на имоти, машини и оборудване	(115)	(447)
Получени дивиденди	1	2
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(114)	(445)
Парични потоци от финансова дейност		
Увеличение / (Намаление) на банков овърдрафт	(60)	-
Постъпления от краткосрочни заеми	1 200	300
Изплащане на краткосрочни заеми	(2)	(1)
Плащания по финансов лизинг	(9)	(8)
Нетни парични потоци използвани от финансова дейност	1 129	291
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	(234)	65
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	239	174
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	5	239

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 29 Март 2019г.

Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Марияна Банчева

ХСССС
29.03.2019

МОМИНА КРЕПОСТАД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, завършваща на 31 декември 2018 година

Приложения	Основен акционерен капитал	Премия резерв	Законови резерви	Преоценъчен резерв	Допълнителни резерви	Резерв от актуарски преценки	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари 2017 година	1 691	10	188	1 457	762	5	910	5 023
Промени в собствения капитал за 2017 година								
Разпределение на печалбата за резерви	-	-	-	-	166	-	(166)	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.	-	-	-	-	-	11	(207)	(196)
* загуба за годината	-	-	-	-	-	-	(207)	(207)
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	11	-	11
Салдо на 31 декември 2017 година	1 691	10	188	1 457	928	16	537	4 827
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	-	-	-	-	-	-	(31)	(31)
Салдо на 1 Януари 2018 година	1 691	10	188	1 457	928	16	506	4 796
Промени в собствения капитал за 2018 година								
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.	-	-	-	-	-	(4)	22	18
* загуба за годината	-	-	-	-	-	-	22	22
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	(4)	-	(4)
Салдо на 31 декември 2018 година	1 691	10	188	1 457	928	12	528	4 814

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан на 29 Март 2019г.

Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Емануил Цветков

Гл. счетоводител (Съставител):

Марияна Банчева

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Момина крепост АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. В. Търново, ул. "Магистрална" 23. Съдебната регистрация на Дружеството е от 30.08.1991 г., решение N 3426/ 1991 г. на Великотърновски окръжен съд като едноличното акционерно дружество "Момина крепост".

Преобразуването на "Момина крепост" ЕАД в акционерно дружество "Момина крепост" АД е вписано по ф.д. № 3426/91 с решение на ВтОС от 25.04.1997 г. като резултат от раздържавяването на предприятието при масовата приватизация.

1.1. Собственост и управление

Момина крепост АД (Дружеството) е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. С решение № 20080808154521 от 08.08.2008 г. е вписано в Търговския регистър увеличение на капитала от 282 х. лв. на 1 691 х. лв., чрез издаване на нови 1 409 х. броя безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лев всяка една. Увеличението на капитала е извършено със собствени средства (бонус акции).

Към 31.12.2018 г. разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

	%
Софарма АД	93.56
Други юридически лица	0.01
Физически лица	6.43

Момина крепост АД има едностепенна система на управление.

Ръководството на Дружеството в лицето на Съвета на директорите се състои от трима членове както следва:

Борис Борисов	Член
Емануил Цветков	Член
Стоян Гаров	Председател

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Емануил Цветков.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите по отношение на осъществяване на процеса на финансовото отчитане. Членовете на одитния комитет изпълняват функции на лица натоварени с общо управление.

Членове на одитния комитет са:

Цветелина Станимирова – председател;

Михаела Толина – член;

Савина Михайлова – член.

Към 31.12.2018 г. списъчният състав на персонала в Дружеството е 69 работници и служители (към 31.12.2017 г.: 74).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на пластмасови медицински изделия за еднократна употреба;
- производство и търговия на пластмасови изделия за бита и промишлеността.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Момина крепост АД е изготвен в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

През текущата година Дружеството е възприело всички нови и променени МСФО, които са свързани с дейността му и са в сила за отчетния период, започващ на 1 януари 2018 г. Ефектите от прилагането на тези нови стандарти са както следва:

Стандарти, издадени от СМСС/ КРМСФО и одобрени от ЕС, които все още не са влезли в сила и не са приложени по-рано:

Стандартите, издадени от СМСС/КРМСФО, които все още не влезли в сила към датата на издаване на финансовите отчети и не са приложени по-рано, са изброени по-долу. Дружеството възнамерява да приеме тези стандарти, когато те влязат в сила.

КРМСФО 23 „Несигурност при третирането на данъка върху доходите“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това разяснение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти” – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

МСФО 16 Лизинг – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019). Дружеството ще приеме МСФО 16 от 1.1.2019г. и е избрало да приложи модифицирания метод за прилагане. МСФО 16 установява лизингополучателите да отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, по подобие на отчитането на финансовия лизинг по МСС 17. Дружеството е прегледало и анализирано всички лизингови споразумения, в светлината на изискванията на новия МСФО 16. Стандартът ще засегне основно оперативните лизинги на дружеството в качеството му на лизингополучател. Ефектите от прилагане на МСФО 16 се очаква да са незначителни.

Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)”, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 19 „Доходи на наети лица“ - Изменение, съкращаване или уреждане на плана (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които още не са приети от ЕС:

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021) – Ръководството не очаква прилагането на този стандарт да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези промени да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Дружеството очаква приемането на тези стандарти, изменения и разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното му прилагане.

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

2.2. Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на база принципа -предположение за действащо предприятие.

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети.

Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, предприятието обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса.

При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Изключение от това правило е описано в точка „Ефекти от първоначално прилагане на МСФО 9 и МСФО 15“.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и отчетната валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага заключителния курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, се третира в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността”, с изключение на тези по заеми и финансов лизинг, деноминирани в чуждестранна валута, които се представят към “финансови разходи”.

2.5. Приходи

Счетоводна политика от 1.1.2018г.

Признаване на приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на дружеството са от продажба на продукция.

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаната в договора с клиента продукция се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаната продукция.

Оценка на договор с клиент. Договор с клиент е налице, когато:

- Страните са одобрили договора;
- Правата на всяка една от страните могат да се идентифицират;
- Условието за плащане могат да се идентифицират;
- Договорът има търговско съдържание;
- Събирането на възнаграждението е вероятно след като стоките и услугите са прехвърлени.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени и дружеството изпълни задълженията си за изпълнение. При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един. Всяко обещание за прехвърляне на продукция и/или услуги, които са разграничими или са поредица от разграничими продукция и услуги, които по същество са еднакви, се отчита като едно задължение за изпълнение. Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Измерване на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента. При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока.

Промяната в обхвата и цената на договора се отчита като отделен договор или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки, които са разграничими, и от определената за тях цена.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Приходите, генерирани в дружеството, са основно от продажба на продукция. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, тъй като обичайно дружеството контролира продукцията преди да я прехвърли към клиента.

Приходи от продажби на продукция

При продажба контролът върху продукцията се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент, което обичайно е при предаването на продукцията в обект на клиента.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа и различни форми на променливо възнаграждение. При определяне на цената на сделката се вземат предвид и суми, дължими на клиента, непарични възнаграждения и наличието на съществен финансов компонент.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение включват: ценови отстъпки, рабати, бонус оборот, логистичен бонус, маркетинг бонус. Предоставените отстъпки, рабати и бонуси се компенсират срещу дължимите от клиента суми.

Съществен финансов компонент

Дружеството е направило анализ и е определило, че продължителността на срока между момента, в който клиентът плаща за обещаната продукция, и момента на прехвърляне на контрола върху тази продукция е в рамките на дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Счетоводна политика до 31.12.2017

Приходите в Дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Получени лихви по разплащателни сметки се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) към "други доходи/(загуби) от дейността", нетно.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост. Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход, когато възникнат. Те се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми (вкл. такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции и курсови разлики от валутни заеми) и лихвени разходи, свързани с финансов лизинг.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по: преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за земи, сгради и машини и оборудване; по себестойност намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за останалите дълготрайни материални активи (стопански инвентар, транспортни средства и други).

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвения равнище по привлечените от Дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, сградите и машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, а за стопански инвентар, транспортни средства и други – модела на себестойността – цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, сградите и машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Такава цялостна преоценка е извършена с помощта на независим лицензиран оценител към 31.12.2016 г.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

Година	2018	2017
• сгради –	70-77 г.	30-80 г.
• машини, съоръжения и оборудване –	2-50 г.	2-25 г.
• транспортни средства –	4-17 г.	4-17 г.
• стопански инвентар –	3-15 г.	7-11 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв и се представя в други компоненти в отчета за всеобхватния доход, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 3 - 7 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериални активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността” в отчета за всеобхватния доход.

2.9. Капиталови инвестиции

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите във финансови активи на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващо оценяване

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 година

Притежаваните от дружеството инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност.

Ефектите от последващата преоценка до справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Тези ефекти се прехвърлят в неразмразената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Счетоводна политика приложима до 31 декември 2017 г.

Притежаваните от Дружеството инвестиции, са акции в дружества (неконтролиращо участие) и са оценени и представени по себестойност, тъй като не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с високи несигурности, за да се достигне до достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) към статия финансови разходи.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода).

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на датата на търгуване на сделката, т.е. датата, на която Дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормален капацитет.

При нормални условия на производство и реализация, нормалният производствен капацитет се определя от достигнатото средно производство за пет години назад, като се взема предвид загубата на капацитет в резултат на планирана поддръжка, освен ако не се наблюдават събития и факти през текущата година, които да налагат преразглеждането на така определения капацитет, за да се осигури неговото адекватно адаптиране спрямо наблюдаваните тенденции на развитие на бизнеса на Дружеството.

Избраната от Дружеството база за разпределението на преките производствени разходи по продукти е плановата себестойност на произведената продукция на база на конкретни коефициенти за различните разходи по вид, формирани на базата на плановата работна ставка на ниво артикул.

При недостигане на нормалния производствен капацитет, сумата на постоянните общопроизводствени разходи, която се включва в преките производствени разходи е равна на относителния дял на действително постигнатия капацитет.

Разликата до общата сума на отчетените постоянни общопроизводствени разходи се признава като текущ разход и се отнася директно за сметка на финансовия резултат.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.11. Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти.

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 година

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9.

Очакваната кредитна загуба от вземанията се представя в Други разходи в отчета за всеобхватния доход.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Обезценката на търговски вземания се оценява на базата на модела на понесени загуби. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се отписват, когато правните основания за това настъпят.

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Дружеството за съответния период (месец).
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за доходите като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен ако и за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на финансовия отчет.

2.15. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за доходите като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на Дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на Дружеството.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Основно задължение на Дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване.

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в отчета за всеобхватния доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”,

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дискотиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, Дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дискотират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.18. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството.

Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, Дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Премийният резерв е формиран от разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличение на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка. Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на Дружеството само след прехвърлянето му към компонента “неразпределената печалба”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Допълнителните резерви са формиран от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

2.19. Финансови инструменти

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 година

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и

условията на договора за финансовия актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент. Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки и търговски вземания.

Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (дългови или капиталови инструменти)

Дружеството няма такива активи.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива активи.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска от дружеството да изплати.

Очаквана кредитна загуба от финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага "тристепенен" модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент.

Очакваните кредитни загуби се признават на две фази:

- а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във фаза 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 1, се определят на база на очакваните кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във фаза 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив (очаквани кредитни загуби за целия живот на инструмента).

Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка настъпване на състояние на „значително нарастване на кредитния риск”.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания, активите по договори с клиенти и лизингови вземания дружеството прилага опростен подход за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски и други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми, задължения по лизинг и други привлечени средства.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива пасиви.

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

да не зависи от бъдещо събитие, т.е. да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;

да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):

- обичайната дейност,

- в случай на неизпълнение/просрочие, и

- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017г.

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията "кредити и вземания", включително паричните средства и еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване.

Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало да придобие съответните финансови активи.

Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на паричните средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността върху даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние.

Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под три месеца, където признаването на такава лихва е несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход към "други доходи от дейността" (в печалбата или загубата за годината).

Към края на всеки отчетен период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

2.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2018 г. е 10% (2017 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползаните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Република България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (Република България) и то тогава и само тогава, когато Дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода.

Към 31.12.2018 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка, валидна за 2018 г., която е в размер на 10% (31.12.2017 г.: 10%).

2.21. Нетна печалба/(загуба) на акция

Нетна печалба/(загуба) на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

2.22. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството.

Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Дружеството.

Оперативните сегменти на Дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на Дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство, а именно - производство на медицински изделия и производство на брасови изделия.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва като основен измерител brutния марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) приходите - от продажби на продукция; б) разходите - за основни суровини и материали, за амортизации, и за възнаграждения на персонал; в) активите - материални запаси и търговски вземания; и г) пасивите - търговски задължения и задължения към персонала. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява задълженията по привлечени финансови средства и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „Общи на ниво предприятие“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута, привлечени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Дружеството за изготвяне на публичните отчети по закон.

2.23. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Приблизителни оценки от 01 януари 2018 г.

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти), е област, която изисква използването на съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например, вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица важни преценки, като:

а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск;

б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби;

в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби,

г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Приблизителни оценки при признаване на приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. Въпреки несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, Дружеството не очаква да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Приблизителни оценки до 31 декември 2017 г.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания са прави към датата на всеки финансов отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) като загуба от обезценка.

След 180 дни закъснение се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него(тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100%.

Приблизителни оценки за 2017г. и 2018г.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност.

Актьорски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на актьори, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

Преоценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2016 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на Дружеството, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преоценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период за тяхната преоценка. Прегледът и преоценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители.

Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Ръководството е направило подробен анализ на докладите на лицензираните оценители, вкл. тестовете за чувствителност.

Дружеството е приело да не преоценява следните групи активи: а) напълно амортизирани активи, придобити до 31.12.2001 г., доколкото при тях евентуалните допълнителни разходи за амортизация вече се компенсират от повишените разходи за поддръжка; б) компютри и стандартна компютърна техника, офис оборудване и стопански инвентар – доколкото при тях се наблюдава обичайна тенденция за значителни намаления на текущите им пазарни цени за кратки срокове спрямо очаквания срок за тяхната вътрешна експлоатация от Дружеството; в) активи, придобити през 2016 г. – доколкото цената на придобиване за тези активи е близка до справедливата им стойност; и г) активи от всички групи (с изключение на имоти), при които анализите на ефектите от оценката показват, че те не са резултат на настъпили ценови и пазарни промени през периода в стойностите на тези активи, а произтичат от различията в допусканията за полезния живот.

2.24. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството прилага към всяка балансова дата МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност по отношение на финансовите инструменти и нефинансовите активи оценявани по справедливата им стойност.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на един актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценката.

Оценяване на справедливата стойност се базира на предположението, че продажбата на актива или прехвърлянето на задължението се осъществява:

- На основния пазар за актива или пасива или,
- При липса на основен пазар, на най-благоприятния пазар за актива или пасива.

Основният или най-благоприятният пазар следва да бъдат достъпни за Дружеството.

Справедливата стойност на актива или пасива се оценява като се допуска, че участниците на пазара ще използват тази стойност при оценката на актива или пасива, и че те ще действат съгласно най-добрия икономически интерес.

Справедливата стойност на нефинансовите активи се определя като се вземе предвид способността на участниците да генерират икономически ползи като използват актива или като го продадат на друг пазарен контрагент, който ще използва актива по най-добрия и ефективен начин.

Дружеството прилага техники за оценка, подходящи при съответните обстоятелства, и за които са налице достатъчно данни за оценка на справедливата стойност, като максимизира използването на обозрими параметри и свежда до минимум използването на необозрими параметри.

Всички активи и пасиви, за които се използва при оценката им или се оповестява справедлива стойност, се делят на следните три нива на йерархия на базата на хипотезите на техниките на оценяване:

- Ниво 1 — Котирани (некорегирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 — Техники за оценка, при които параметрите за оценка на справедливата стойност могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено
- Ниво 3 — Техники за оценка, при които параметрите за оценка на справедливата стойност не могат да бъдат наблюдавани пряко или косвено

Към всяка балансова дата, Ръководството прави анализ на промените в справедливата стойност на активите и пасивите и следи за отражението им във финансовите отчети съгласно приетата счетоводна политика. Дружеството прави преценка дали е настъпила промяна в категоризирането на активите или пасивите съгласно хипотезите на техниките на оценяване. С помощта на сертифицирани оценители Ръководството сравнява всяка от промените в справедливата стойност на активите и пасивите с обозримите параметри, за да се потвърди, че промените са разумни.

Дружеството определя активите и пасивите, за които следва да бъдат направени оповестявания във връзка със справедливата им стойност, на базата на техния характер, рискове и нивото на йерархия, в което те попадат, посочено по-горе.

2.25. Ефекти от първоначално прилагане на МСФО 9 и МСФО 15

Дружеството е избрало модифицирано ретроспективно прилагане за първи път на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. При приемането на МСФО 9 Финансови инструменти дружеството е приложило изключенията (облекченията) при първоначалното му прилагане. Съгласно горепосочените подходи, сравнителната информация за 2017 г. не е преизчислена. Тя е представена и оповестена съгласно изискванията на МСС 39 Финансови Инструменти: Признаване и Оценяване (отменен), МСФО 7 Финансови Инструменти: Оповестяване, МСС 18 Приходи (отменен) и МСС 11 Договори за строителство (отменен) и свързаните с тях разяснения.

МСФО 9 Финансови инструменти заменя разпоредбите на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване във връзка с признаване, класификация и оценка на финансови активи и финансови пасиви, отписване на финансови инструменти, обезценка на финансови активи и счетоводно отчитане на хеджирането. Въведени са нови класификационни критерии и групи на финансовите активи респ. нови правила за тяхното последващо оценяване и признаването на приходите от лихви. При въвеждането на МСФО 9 Финансови инструменти дружеството за първи път е приложило изключенията (облекченията) при първоначалното му прилагане, като е наложило изискванията на стандарта към откритите на 01.01.2018 г. договори по финансови инструменти.

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти заменя МСС 18 Приходи, който обхваща договори за стоки и услуги, както и МСС 11 Договори за строителство, който обхваща договори за строителство, и свързаните с тях ПКР и КРМСФО.

Приемането на новия МСФО 15 Приходи от договори с клиенти увеличава значително използването на преценки при признаване на приходите и дава насоки за отчитането на разходи по договор. Дружеството е приложило изискванията на МСФО 15 за всички неизпълнени към 01.01.2018 г. договори, като е използвано практическото облекчение за модифицирани договори с клиенти.

Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на МСФО 15 е несъществен, поради което не е отразен в тези финансови отчети.

Ефектите върху неразпределената печалба на дружеството на 1 януари 2018 г. от прилагането на МСФО 9 са както следва:

В хиляди лева

Неразпределена печалба към 31 декември 2017 г.	537
Очаквани кредитни загуби по търговски вземания	(34)
Увеличение на отсрочените данъчни активи, свързани с начислени очаквани кредитни загуби	3
Ефект от прилагане на МСФО 9 към 1.1.2018г.	(31)
Неразпределена печалба към 1.1.2018г. след МСФО 9 ефект	506

3. ПРИХОДИ

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Вътрешен пазар	2 106	2 540
Износ	3	7
	2 109	2 547
<i>Продажби по продукти – вътрешен пазар</i>		
	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Бласови изделия	837	885
Спринцовки	494	627
Хирургически облекла	430	506
Системи, сонди, катетри	316	351
Игли	15	121
Уринаторни торби	14	50
	2 106	2 540
<i>Продажби по продукти – износ</i>		
	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Спринцовки	1	7
Системи, сонди, катетри	2	-
	3	7
<i>Приходи, според момента на тяхното признаване</i>		
	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Продукция, прехвърляна към определен момент	2 109	2 547
	2 109	2 547

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Приходи от продажба на материали	15	1
Отчетна стойност на продадени материали	-	(1)
Печалба от продажба на материали	15	-
Приходи от продажба на стоки	193	100
Отчетна стойност на продадените стоки	(164)	(80)
Печалба от продажба на стоки	29	20
Приходи от услуги	50	60
Финансиране за електроенергия	-	31
Други доходи	9	20
	103	131

Финансиране за електроенергия представлява получена помощ за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници и се отнася за ценови период обхващащ 2017 година, за която Дружеството е кандидатствало по Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници.

Приходите от услуги включват:

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Наеми	27	37
Транспортни	12	13
Други	11	10
	50	60

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Основни суровини и материали	797	990
Електроенергия	217	262
Горива и смазочни материали	83	83
Вода	12	14
Спомагателни материали	11	17
Резервни части и технически материали	10	7
Други	1	13
	1 131	1 386

Разходите за основни материали включват:

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. млян и прегранулиран материал	333	443
Нетъкан текстил	148	155
Детайли и компоненти за системи, сонди, катетри, клампи и др.	137	65
Опаковъчни материали	61	60
Игли	34	95
Хартии	23	32
Фолио	18	33
Други	43	107
	797	990

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Абонаментно поддържане	170	104
Консултации, обучения и одит услуги	97	17
Местни данъци и такси	34	42
Граждански договори	27	20
Застраховки	18	18
Ремонт на автомобили	11	7
Съобщения и комуникации	7	6
Поддръжка на сгради и оборудване	4	14
Куриерски услуги	3	4
Медицинско обслужване	1	2
Такси за услуги	-	82
	372	316

Начислените разходи за годината за одит по закон и други свързани с одита услуги са в размер на 13 х. лв. (2017 г.: 13 х. лв.).

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Текущи възнаграждения	681	757
Вноски по социалното осигуряване	128	138
Начислени суми за неизползван платен отпуск	24	23
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране	-	16
Социални разходи	-	5
	833	939

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Командировки	9	36
Начислена обезценка на материални запаси	7	25
Брак на материали и готова продукция	-	15
Представителни мероприятия	7	6
Алтернативни данъци	-	1
Други	3	4
	26	87

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ

Към 31.12.2018 г. Дружеството има отчетени разходи за лихви по заеми в размер на 24 х.лв. (31.12.2017 год. – 10 х.лв.) и други финансови разходи в размер на 3 х.лв. (31.12.2017 год. – 0 х.лв.) и финансови приходи в размер на 0 х.лв.(31.12.2017г.: 2 х.лв.).

10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Отчет за всеобхватния доход		
Данъчна печалба / (загуба) за годината	-	(154)
Преоценъчен резерв	-	(1)
Данъчна печалба / (загуба) за годината	-	(155)
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината – 10% (2017 г.: 10%)	-	(15)
Отсрочен данък върху печалбата от: възникване и обратно проявление на временни разлики	(6)	20
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	(6)	5

Равнение на данъчния разход на данък върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Счетоводна печалба / (загуба) за годината	28	(212)
Данък / (Икономия от данък) върху печалбата - 10% (2017 г.: 10%)	3	(21)
Непризнати разходи за данъчни цели	(9)	26
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	(6)	5

11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност						
1 януари 2017	3 066	1 978	215	34	12	5 305
Придобити	-	-	-	-	434	434
Трансфер	63	32	-	1	(96)	-
Отписани	-	(4)	-	-	-	(4)
31 декември 2017	3 129	2 006	215	35	350	5 735
Придобити	26	40	46	-	3	115
Трансфер	-	3	-	-	(3)	-
31 декември 2018	3 155	2 049	261	35	350	5 850
Натрупана амортизация						
1 януари 2017	452	1 701	163	29	-	2 345
Начислена амортизация за годината	49	67	17	1	-	134
Отписани	-	(4)	-	-	-	(4)
31 декември 2017	501	1 764	180	30	-	2 475
Начислена амортизация за годината	33	11	7	-	-	51
31 декември 2018	534	1 775	187	30	-	2 526
Балансова стойност						
31 декември 2017	2 628	242	35	5	350	3 260
Балансова стойност						
31 декември 2018	2 621	274	74	5	350	3 324

Към 31.12.2018 год. дълготрайните материални активи на Дружеството включват земи на стойност 1 030 хил.лв. (31.12.2017г.: 1 030 хил.лв.) и сгради с балансова стойност 1 591 хил.лв. (31.12.2017г.: 1 598 хил.лв.)

Към 31.12.2018 год. има учреден залог на ДМА – сгради и земи на балансова стойност 1 516 х.лв. като обезпечение по банкови заеми, към 31.12.2017 г. няма учредени залози на дълготрайни материални активи.

Периодична преоценка по справедлива стойност

Към 31.12.2016 г. е извършена преоценка на имотите, машините и оборудването със съдействието на независими лицензирани оценители с цел определяне на справедливата стойност на активите, в съответствие с изискванията на МСФО 13 „Справедлива стойност“ и МСС16 „Имоти, машини и съоръжения“.

Ефектите от извършената преоценка са отчетени както следва:

	Земи	Сгради	Машины, съоръжения и оборудване	Други	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Преоценка до справедлива стойност	-	28	60	-	88
Общо	-	28	60	-	88

(а) Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на земи в регулация, находящи се в гр. Велико Търново, при които срокът за осъществяване на сделката е до 12 месеца, са преценени като входящи данни, използвани при техниката за оценяване, от ниво 2.

Оценките по справедлива стойност на останалите имоти, машини, съоръжения и оборудване са категоризирани йерархично като справедливи стойности на ниво 3.

Направената преоценка на имотите, машините и оборудването е на неповтаряема (периодична, на пет години) база и се дължи на прилагането на модела на преоценената стойност по МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“.

(б) Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на отделните групи от състава на имоти, машини и оборудване за 2018 г., както и използваните входящи данни:

Ниво 3

Групи активи	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни и количествени параметри
Сгради	<i>a. Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива - метод на амортизирана възстановителна стойност - на база съчетано прилагане на следните техники: 1) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база индексирана историческа стойност на актива; 2) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база текущи разходи за създаване или подмяна.	* Инфлационен индекс на цените в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка *Индекс на цените в сектор Строителство на база данни от НСИ * Индекс на пазарните цени на производствено - складови и обслужващи обекти *Теглово съотношение между използваните техники индивидуално за всеки актив, съобразно преценката за надеждност на използваните сравнителни данни и спецификата на актива * Корижирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози
Машины, съоръжения, оборудване и други активи	<i>a. Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива - метод на амортизирана възстановителна стойност Оценъчна техника: Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база индексирана историческа стойност на актива или коригирана сравнителна стойност на база пазарни аналози	*Инфлационен индекс по данни на Евростат в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка *Корижирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на съответния тип машини и съоръжения.

12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Патенти и лицензии BGN '000	Програмни продукти BGN '000	Общо BGN '000
Отчетна стойност			
1 януари 2017	29	6	35
Придобити	-	12	12
31 декември 2017	29	18	47
31 декември 2018	<u>29</u>	<u>18</u>	<u>47</u>
Натрупана амортизация			
1 януари 2017	29	6	35
Начислена амортизация за годината	-	4	4
31 декември 2017	29	10	39
31 декември 2018	<u>29</u>	<u>10</u>	<u>39</u>
Балансова стойност 31 декември 2016	-	-	-
Балансова стойност 31 декември 2017	-	8	8
Балансова стойност 31 декември 2018	<u>-</u>	<u>8</u>	<u>8</u>

13. КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ

Капиталовите инвестиции представляват 0.28 % от капитала на ОЗОФ "Доверие" АД и са на стойност 15 х. лв. (2017 г.: 15 х. лв.)

14. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Материали	317	420
Готова продукция	1 055	434
Незавършено производство и полуфабрикати	1 406	92
Стоки	270	32
	<u>3 048</u>	<u>978</u>

Материалите по видове са както следва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Основни материали	274	395
Резервни части	8	8
Спомагателни материали	31	6
Други	4	11
	<u>317</u>	<u>420</u>

Основните материали по видове са както следва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Игли	95	118
Полипропилен, полиетилен, полистирол, полиамид, PVC, добавка за ПЕНН, вкл. млян и прегранулиран материал	88	159
Нетъкан текстил	17	36
Детайли за системи, катетри, сонди, клампи, спекулуми	14	17
Опаковъчни материали	10	11
Фолио	7	14
Други	43	40
	274	395

Наличната продукция към 31 декември представлява:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Бласови изделия	411	155
Системи, сонди, катетри	322	93
Спринцовки	247	123
Хирургически облекла	60	46
Уринаторни торби	13	4
Игли	2	13
	1 055	434

Незавършеното производство към 31 декември включва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Спринцовки	1 102	44
Хирургически облекла	175	3
Уринаторни торби	109	3
Бласови изделия	12	29
Системи, сонди, катетри	8	13
	1 406	92

15. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДОСТАВЕНИ АВАНСИ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Вземания от клиенти	293	341
Обезценка на несъбираеми вземания	(74)	(34)
	219	307
Предоставени аванси на доставчици	34	565
	253	872

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева и евро.

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 60 до 180 дни. Дружеството е определило период от 180 дни общо, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от Дружеството като индикатор за обезценка.

При определяне на необходимостта от обезценка, до 31 декември 2017 г. дружеството е прилагало подхода на реално понесените загуби при несъбираемост на база индивидуална оценка. За 2018 г. дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания.

Възрастовата структура на непаяжилите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
от 1 до 30 дни	47	82
от 31 до 90 дни	147	122
от 91 до 180 дни	25	88
	219	292

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания е както следва:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
от 180 до 360 дни	12	49
над 360 дни	62	-
Обезценка	(74)	(34)
	-	15

Движение на коректива за обезценка

	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Салдо в началото на годината	34	20
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	33	-
Отчетени обезценки	7	14
Салдо в края на годината	74	34

16. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Съдебни и присъдени вземания	19	19
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(11)	(11)
	8	8
Предплатени разходи	117	40
Вземане по финансиране за електроенергия	17	54
Данъци за възстановяване	2	64
Други	7	29
	151	195

Предплатените разходи включват:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Разходи по европроект	44	-
Контролни одити	42	32
Застраховки	4	5
Абонаменти	11	1
Други	16	2
	117	40

17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Парични средства в разплащателни сметки	5	238
Парични средства в каса	-	1
	5	239

Паричните средства в каса са в лева. Паричните средства в разплащателни сметки са в лева и евро.

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби от парични средства и парични еквиваленти като незначителни. Дружеството не е начислявало очаквана кредитна загуба за паричните средства и парични еквиваленти.

18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал и премиен резерв

Към 31.12.2018 г. регистрираният акционерен капитал на Момина крепост АД възлиза на 1 691 х. лв. (31.12.2017 г.: 1 691 х. лв.), разпределен в 1 691 184 броя напълно платени обикновени акции с номинална стойност от 1 лев.

Акциите са обикновени, поименни, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял.

Резервите на Дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	31.12.2018 BGN'000	31.12.2017 BGN'000
Премиен резерв	10	10
Законови резерви	188	188
Преоценъчен резерв - имоти, машини и оборудване	1 457	1 457
Допълнителни резерви	928	928
Резерв от актюерски преоценки	12	16
Неразпределена печалба	528	537
	3 123	3 136

Премийният резерв в размер на 10 х. лв. представлява разликата между номиналната и емисионната цена на акция при увеличението на акционерния капитал на Дружеството през 1998 г.

Законовите резерви в размер на 188 х. лв. са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло сумите за фонд "Резервен".

Преоценъчният резерв - за имоти, машини и оборудване в размер на 1 457 х. лв. (31.12.2017 г.: 1 457 х. лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите и машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните редовни преоценки.

Преоценъчен резерв

	31.12.2018 BGN'000	31.12.2017 BGN'000
Салдо на 1 януари	1 457	1 457
Ефект от преоценка на имоти, машини и оборудване	-	-
Салдо на 31 декември	1 457	1 457

Допълнителните резерви в размер на 928 х. лв. (31.12.2017 г.: 928 х. лв.) са формирани от разпределение на печалби от предходни периоди по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и за покриване на загуби.

Неразпределена печалба

	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Салдо на 31 декември 2017	537	910
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	(31)	-
Салдо на 1 януари 2018	506	910
Разпределена печалба	-	(166)
Нетна печалба/(загуба) за годината	22	(207)
Салдо на 31 декември 2018	528	537

Нетна печалба на акция

	2018	2017
Средно претеглен брой акции	1 691 184	1 691 184
Печалба/(загуба) за годината (BGN'000)	22	(207)
Нетна печалба/ (загуба) на акция (BGN)	0.01	(0.12)

19. ПАСИВИ ПО ОТСТРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

	временна разлика 31.12.2018 BGN '000	данък 31.12.2018 BGN '000	временна разлика 31.12.2017 BGN '000	Данък 31.12.2017 BGN '000
Имоти, машини и оборудване	2 344	(234)	2 279	(228)
в т.ч. преоценъчен резерв	1 546	(155)	1 546	(155)
Общо пасиви по отсрочени данъци	2 344	(234)	2 279	(228)
Начисления по задължения към персонал	130	13	134	13
Обезценка на материални запаси	44	4	46	5
Обезценка на вземания	80	8	44	4
Общо активи по отсрочени данъци	254	25	224	22
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата (пасиви)	2 090	(209)	2 055	(206)

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2018 BGN '000	Признати в печалбата или загубата за годината BGN '000	Признати в собствения капитал BGN '000	Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9 BGN '000	Салдо на 31 декември 2018 BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(228)	(6)	-	-	(234)
Обезценка на вземания	4	1	-	3	8
Начисления по задължения към персонал	13	-	-	-	13
Обезценка на материални запаси	5	(1)	-	-	4
Общо	(206)	(6)	-	3	(209)

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2017</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в собствения капитал</i>	<i>Салдо на 31 декември 2017</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(230)	2	-	(228)
Обезценка на вземания	3	1	-	4
Начисления по задължения към персонал	12	-	1	13
Обезценка на материални запаси	3	2	-	5
Общо	(212)	5	1	(206)

20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на тези задължения Дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	<i>2018</i>	<i>2017</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	90	98
Разход за текущ стаж	12	13
Разход за лихви	1	3
Извършени плащания	(12)	(13)
Ефекти от последващи оценки	4	(11)
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	95	90

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2018 г. са направени следните основни актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 1.0 % (2017 г.: 1.4 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10-годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размер на 10 % годишен ръст за следващата година, 5% годишен ръст в следващите четири периода и 3% всяка следваща година (2017 г.: в размер на 3% годишен ръст);

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2015 г. - 2017 г. (2017 г.: 2014 г. - 2016 г.);
- темп на текучество – между 0 и 9 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2017 г.: между 0 и 9 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на Дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на Дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, Дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението.; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектът от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е както следва:

<i>Изменение на ръста на заплатите</i>	<i>Увеличение с 1 % BGN '000</i>	<i>Намаление с 1 % BGN '000</i>
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2018 г.	1	(1)
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г.	4	(4)

<i>Изменение на лихвения процент</i>	<i>Увеличение с 1 % BGN '000</i>	<i>Намаление с 1 % BGN '000</i>
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2018 г.	-	-
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г.	(4)	4

<i>Изменение на процента на текущество</i>	<i>Увеличение с 1 %</i>	<i>Намаление с 1 %</i>
Увеличение/(намаление) върху разходите за лихви и текущ стаж за 2018 г.	(1)	1
Увеличение/(намаление) на настоящата стойност на задължението към 31.12.2018 г.	(4)	4

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи е 5 години.

21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. задължения по финансов лизинг са по договор за придобиване на транспортно средство. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2018 BGN '000</i>	<i>31.12.2017 BGN '000</i>
До една година	8	7
Над една година	12	19
Общо	20	26

22. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>31.12.2018 BGN '000</i>	<i>31.12.2017 BGN '000</i>
Задължения към доставчици от страната	232	93
	232	93

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни.

23. БАНКОВИ ЗАЕМИ

Договорен размер:	500 х.лв.
Дата на отпускане	30.05.2018г.
Лихвен процент	1 месечен Софибор + 1.5%, минимум 1.6%
Падеж:	25.05.2019 г
Обезпечение	залог на дълготрайни материални активи
Цел на кредита:	оборотни средства
Салдо към 31.12.2018 г.	440 х.лв. (31.12.2017 г.: 0 х.лв.)

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	62	63
текущи задължения	38	39
начисления за неползвани компенсируеми отпуски	24	24
Задължения по социалното осигуряване	22	20
	84	83

25. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Гаранции за управление	9	11
Данъчни задължения	11	10
Други	-	3
	20	24

26. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Дружеството е организирано на база производство на основни групи продукти.

Сегментни приходи, разходи и резултати:	Медицински изделия		Бласови изделия		Общо	
	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Приход на сегмента	1 272	1 662	837	885	2 109	2 547
Собестойност на продажбите	(991)	(1 342)	(354)	(574)	(1 345)	(1 916)
Брутен марж на продажбите	281	320	483	311	764	631
Други доходи	29	26	-	4	29	30
Разходи по администрирането на производството	(105)	(695)	(106)	(243)	(211)	(938)
Печалба/(загуба) на сегмента преди лихви и данъци	205	(349)	377	72	582	(277)
Общи за предприятието	-	-	-	-	338	82
оперативни доходи от дейността	-	-	-	-	(865)	(9)
Общи за предприятието	-	-	-	-	-	-
оперативни разходи от дейността	-	-	-	-	-	-
Печалба/(загуба) от оперативната дейност	-	-	-	-	55	(204)
Финансови (разходи), нетно	-	-	-	-	(27)	(8)
Печалба/(загуба) преди данъци върху печалбата	-	-	-	-	28	(212)
(Разход)/икономия от данък върху печалбата	-	-	-	-	(6)	5
Печалба/(загуба) за годината	-	-	-	-	22	(207)

Активите и пасивите по сегменти включват:

	Медицински изделия		Бласови изделия		Общо	
	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Дълготрайни активи	1 387	1 410	211	214	1 598	1 624
Материални запаси	2 587	682	461	296	3 048	978
Вземания от свързани предприятия	47	82	-	-	47	82
Търговски вземания	253	872	-	-	253	872
Активи на сегмента	4 274	3 046	672	510	4 946	3 556
Неразпределени активи					1 905	2 093
Общо активи					6 851	5 649
Задължения към персонала	19	29	2	3	21	32
Търговски задължения	183	11	5	2	188	13
Пасиви на сегмента	202	40	7	5	209	45
Неразпределени пасиви					1 828	777
Общо пасиви					2 037	822

	Медицински изделия		Бласови изделия		Общо	
	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000	2018 BGN'000	2017 BGN'000
Капиталови разходи	350	350	-	-	350	350
Амортизация в т.ч.:					52	138
по сегменти	23	57	3	24	26	81
обща за предприятието					26	57

Приходите от продажби на продукцията на Дружеството според местонахождението на клиентите са както следва:

	2018 BGN'000	2017 BGN'000
България	2 106	2 540
Европа	3	7
	2 109	2 547

27. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

	01.01.2018 BGN'000	Получени парични средства BGN'000	Платени парични средства BGN'000	Начислени лихви BGN'000	Платени лихви BGN'000	Други BGN'000	31.12.2018 BGN'000
Банкови заеми	-	500	(60)	4	(2)	(2)	440
Задължения по финансов лизинг	26	-	(9)	-	-	3	20
Задължения по заеми от свързани лица	300	700	-	20	-	(83)	937
Общо	326	1 200	(69)	24	(2)	(82)	1 397

	01.01.2017 BGN'000	Получени парични средства BGN'000	Платени парични средства BGN'000	Начислени лихви BGN'000	Платени лихви BGN'000	Други BGN'000	31.12.2017 BGN'000
Задължения по финансов лизинг	32	-	(8)	-	-	2	26
Задължения по заеми от свързани лица	1	300	-	10	(1)	(10)	300
Общо	33	300	(8)	10	(1)	(8)	326

28. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структурата на финансовите активи и пасиви на Дружеството към 31 декември е посочена по-долу. Тя включва следните категории финансови инструменти:

	31.12.2018 BGN '000	31.12.2017 BGN '000
Финансови активи		
Капиталови инвестиции	15	15
Вземания от свързани предприятия	47	82
Търговски вземания	219	307
Други вземания	8	14
Парични средства и парични еквиваленти	5	239
Общо финансови активи	294	657
Финансови пасиви		
Заеми от свързани предприятия	937	300
Банкови заеми	440	-
Търговски задължения	232	93
Задължения по лизинг	20	26
Общо финансови пасиви	1 629	419

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от управлението на Дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти изцяло всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото еврото е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

Останалата част от операциите на Дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск от евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите. За минимизиране на това влияние Дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика.

Същевременно, то не е изложено на ценови риск на ценни книжа, доколкото сделки с този тип активи не е в обхвата на дейността му.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитен е рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания.

Търговски вземания

Дружеството не е сегментирало търговските вземания в различни групи, тъй като смята, че те имат сходни характеристики, а за всеки тип финансов актив е направило анализ на събираемостта в различните диапазони на възрастовия анализ. Прилаганите проценти на провизиране се базират на дните на просрочие според възрастовия анализ. Първоначално тези проценти се определят на бази исторически данни, наблюдавани от дружеството, за период от 2 години. Обичайно, дружеството приема, че датата на загуба от несъбираемост възниква след 90 дни от първия ден на просрочие.

Дружеството е сравнило изчислените проценти за неизпълнение на база исторически данни с прогнозна информация за определени макроикономически параметри като БВП и процент на безработицата. Ръководството е направило анализ на бъдещата информация относно тези параметри и е определило, че ефектите са незначителни, поради което историческите проценти на загубите не са коригирани за 2018 г.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

Паричните, вкл. разплащателни операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност. Допълнително, дружеството има политика да лимитира експозицията си към отделна банка.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. Съществено влияние върху ликвидността на Дружеството може да окаже изменението на курса на долара във връзка с доларовите позиции на украинския пазар и динамиката на пазара, ако се отклони от прогнозните очаквания. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, Дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите пасиви на Дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансовото състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2018	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	937	-	937
Банкови заеми	-	-	440	-	-	440
Търговски задължения	232	-	-	-	-	232
Задължения по лизинг	1	1	3	4	13	22
Общо пасиви	233	1	443	941	13	1 631

31 декември 2017

	до 1 м BGN '000	от 1 до 3 м BGN '000	от 3 до 6 м BGN '000	от 6 до 12 м BGN '000	от 1 -до 5 г BGN '000	Общо BGN '000
Заеми от свързани лица	-	-	-	300	-	300
Търговски задължения	93	-	-	-	-	93
Задължения по лизинг	1	1	2	3	21	28
Общо пасиви	94	1	2	303	21	421

Риск на лихвоносните парични потоци

В структурата на активите на Дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на Дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Дружеството в зависимост от лихвен риск.

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Измерва се ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

31 декември 2018

	безлихвени BGN '000	с плаващ лихвен % BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Капиталови инвестиции	15	-	-	15
Вземания	274	-	-	274
Парични средства и парични еквиваленти	5	-	-	5
Общо финансови активи	294	-	-	294
Заеми от свързани предприятия	-	-	937	937
Банкови заеми	-	440	-	440
Търговски задължения	232	-	-	232
Задължения по лизинг	-	-	20	20
Общо финансови пасиви	232	440	957	1 629

31 декември 2017

	безлихвени BGN '000	с плаващ лихвен % BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Капиталови инвестиции	15	-	-	15
Вземания	403	-	-	403
Парични средства и парични еквиваленти	239	-	-	239
Общо финансови активи	657	-	-	657
Заеми от свързани предприятия	-	-	300	300
Търговски задължения	93	-	-	93
Задължения по лизинг	-	-	26	26
Общо финансови пасиви	93	-	326	419

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал. В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 31 декември:

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN '000	BGN '000
Общо дългов капитал, в т.ч:	1 397	326
Заеми	1 377	300
Лизинг	20	26
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(5)	(239)
Нетен дългов капитал	1 392	87
Общо собствен капитал	4 814	4 827
Общо капитал	6 206	4 914
Съотношение на задлъжнялост	22.43%	1.77%

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден пазар. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчно обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

29. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружеството е свързано със следните лица:

<i>Дружество</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Софарма АД	Компания-майка	2017 г. и 2018 г.
Телекомплект инвест АД	Дружество - основен акционер на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Донев инвестмънтс холдинг АД	Дружество - основен акционер на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество, свързано на компанията-майка чрез основен акционер	2017 г. и 2018 г.
Софпринт груп АД	Дружество, свързано на компанията-майка чрез основен акционер	2017 г. и 2018 г.
Елфарма АД	Дружество, свързано на компанията-майка чрез ключов управленски персонал	2017 г. и 2018 г.
Телекомплект АД	Дружество, свързано на компанията-майка чрез ключов управленски персонал	2017 г. и 2018 г.
ДОХ група	Дружество, свързано на компанията-майка чрез ключов управленски персонал	2017 г. и 2018 г.
Доверие Обединен Холдинг АД	Асоциирано дружество	2017 г. и 2018 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Електронкомерс ВООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Биофарм Инженеринг АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Унифарм АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и до 13.09.2018 г.
Софарма Варшава ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софарма Поланд ООД в ликвидация	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Бриз ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Брититрейд СООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Табина ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софарма Украйна ВООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
ЗАО Интерфарм	Съвместно дружество на компанията- майка	до 25.04.2017 г.
ЗАО Интерфарм	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 26.04.2017 и 2018 г.
Виватон плюс ООО	Съвместно дружество на компанията- майка	до 17.05.2017 г.
Бризфарм СООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Фито Палаузово АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Алеан ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 31.08.2017 г.
Вестфарм ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 01.08.2017 г.
ОДО БелАгроМед	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 01.08.2017 г.
ООО Фармацевт плюс	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
УАБ ТБС Фарма ЗАО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
БООО СпецАфармация	Съвместно дружество на компанията- майка	2017 г. и до 15.08.2018 г.
БООО СпецАфармация	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 16.08.2018г.
ООО Мед-дент	Съвместно дружество на компанията- майка	2017 г. и до 15.08.2018 г.

ООО Мед-дент	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 16.08.2018г.
ООО Беллерофон	Съвместно дружество на компанията- майка	2017 г. и 2018 г.
Медика Здраве ЕООД в ликвидация	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 22.02.2017 г.
Софарма Казахстан ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Аленфарм-плюс ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Меджел ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
СалосЛайн ОДО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Мобил Лайн ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 04.07.2017 г.
ГаленаФарм ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Данафарм ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 01.12.2017 г.
Софармаси ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софарма Трейдинг Белград ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софармаси 2 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софармаси 3 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софармаси 4 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софармаси 5 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софармаси 6 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софармаси 7 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Софармаси 8 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 15.03.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 9 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 15.03.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 10 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 11.09.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 11 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 11.09.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 12 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 07.12.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 13 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 07.12.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 14 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 07.12.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 15 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 07.12.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 16 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 07.12.2017 г. и 2018 г.
Софармаси 17 ЕООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 15.05.2018 г.
Лековит ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 15.05.2018 г.
НПФК Ариенс ООО	Съвместно дружество на компанията- майка	от 09.08.2017 г. и 2018 г.
НПФК Ариенс ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 15.08.2017 г.
Ивем и К ООО	Съвместно дружество на компанията- майка	от 16.08.2017 г. и 2018 г.
Ивем и К ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	до 15.08.2017 г.
Здоровей ООО	Съвместно дружество на компанията- майка	от 16.08.2017 г. и 2018 г.
Здоровей ООО	Асоциирано дружество на компанията-майка	до 15.08.2017 г.
Фарматея ООО	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 16.08.2017 г. и 2018 г.
Вста Фарма АД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Рап Фарма Интернешънъл ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Аромания ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 14.04.2017 г. и 2018 г.
Българско вино ООД	Дъщерно дружество на компанията-майка	от 31.07.2017 г и 2018 г.
ЗОФ Медико 21 ЕАД	Друго свързано лице на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
СТМ Доверие ООД	Друго свързано лице на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Доверие Грижа ЕАД (Веко ЕООД)	Друго свързано лице на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.
Доверие Капитал АД	Друго свързано лице на компанията-майка	2017 г. и 2018 г.

Доставки от свързани лица:

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN '000	BGN '000
Доставки на услуги от:		
ДОХ Група	7	9
	<u>7</u>	<u>9</u>

Продажби на свързани лица

Продажби на готова продукция, стоки, ДА и услуги за:

Софарма Трейдинг АД	171	193
Софарма АД	85	105
ДОХ Група	-	3
	<u>256</u>	<u>301</u>

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Вземания от свързани лица

	31.12.2018	31.12.2017
	BGN '000	BGN '000
Софарма Трейдинг АД	47	55
Софарма АД	-	27
	<u>47</u>	<u>82</u>

Вземанията са текущи в лева и евро и са свързани с продажба на продукция.

Задължения към свързани лица

Дружеството ползва краткосрочен заем от Софарма АД при следните условия:

Договорен размер:	1 250 х. лв.	
Дата на отпускане:	02.09.2011 г.	
Дата на анекс:	28.09.2018 г.	
Лихвен процент:	3,5 %	
Падеж:	31.12.2019 г.	
Обезпечение:	Запис на заповед	
Цел на кредита:	Оборотни средства	
Салдо към 31.12.2018 г:	937 х. лв.	(31.12.2017 г.: 300 х. лв.)

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал е представен в Приложение № 1.1.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват заплати и други краткосрочни доходи в размер на 82 х. лв. към 31.12.2018 г. (31.12.2017 г.: 53 х. лв.).

30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Към 31.12.2018 г. Дружеството няма условни задължения или ангажименти (2017 г.: няма).

31. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Съгласно Закона за счетоводството, дружеството следва да оповести начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори на предприятието, поотделно за: независим финансов одит, данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита. Независим одитор на „Момина Крепост“ АД, назначен с Решение от 14.06.2018 г. на Общото събрание на акционерите е „Бейкър Тили Клиту и Партньори“ ООД. Възнаграждението за независим одит на годишния финансов отчет е 13 хил. лв. Регистрираният одитор не е предоставял други услуги на дружеството.

32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма съществени събития настъпили след датата на отчетния период, изискващи корекция или оповестяване в настоящия финансов отчет.

